

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αισχύνης, Κατὰ Κτησιφῶντος, §§169-170

(έκδ.Παρίσι: LesBellesLettres, 1928, ανατ. 1962)

Στο παρακάτω απόσπασμα ο ρήτορας καταγράφει τα χαρακτηριστικά ενός δημοκρατικού πολίτη.

Οἶμαι τοίνυν ἅπαντας ἂν ὑμᾶς ὁμολογῆσαι τάδε δεῖν ὑπάρξαι τῷ δημοτικῷ, πρῶτον μὲν ἐλεύθερον εἶναι καὶ πρὸς πατρός καὶ πρὸς μητρός, ἵνα μὴ διὰ τὴν περὶ τὸ γένος ἀτυχίαν δυσμενῆς ᾖ τοῖς νόμοις, οἳ σώζουσι τὴν δημοκρατίαν, δεύτερον δ' ἀπὸ τῶν προγόνων εὐεργεσίαν τινὰ αὐτῷ πρὸς τὸν δῆμον ὑπάρχειν, ἢ τό γ' ἀναγκαιότατον μηδεμίαν ἔχθραν, ἵνα μὴ βοηθῶν τοῖς τῶν προγόνων ἀτυχήμασι κακῶς ἐπιχειρῆποιεῖν τὴν πόλιν. Τρίτον σώφρονα καὶ μέτριον χρὴ πεφυκέναι αὐτὸν πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν δίαίταν, ὅπως μὴ διὰ τὴν ἀσέλγειαν τῆς δαπάνης δωροδοκῇ κατὰ τοῦ δήμου. Τέταρτον εὐγνώμονα καὶ δυνατόν εἰπεῖν· καλὸν γάρ τὴν μὲν διάνοιαν προαιρεῖσθαι τὰ βέλτιστα, τὴν δὲ παιδείαν τὴν τοῦ ρήτορος καὶ τὸν λόγον πείθειν τοὺς ἀκούοντας· εἰ δὲ μὴ, τὴν γ' εὐγνωμοσύνην ἀεὶ προτακτέον τοῦ λόγου. Πέμπτον ἀνδρεῖον εἶναι τὴν ψυχὴν, ἵνα μὴ παρὰ τὰ δεινὰ καὶ τοὺς κινδύνους ἐγκαταλίπη τὸν δῆμον. τὸν δ' ὀλιγαρχικὸν πάντα δεῖ τάναντία τούτων ἔχειν.

ὁ δημοτικός: ο δημοκρατικός άνθρωπος

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Τρίτον σώφρονα καὶ μέτριον... τάναντία τούτων ἔχειν**».

Μονάδες 20

Γ2. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του δημοκρατικού ανθρώπου που σχετίζονται με τους γονεῖς και τους προγόνους του γενικότερα, σύμφωνα με τον Αισχίνη;

Μονάδες 10

Γ3.

α. Θεωρήστε ότι ο συγγραφέας μιλά για τους δημοκρατικούς πολίτες σε πληθυντικό αριθμό. Δηλαδή ισχύει ότι «τάδε δεῖν ὑπάρξαι **τοῖς δημοτικοῖς**» και όχι «τῷ δημοτικῷ» (πρώτη σειρά του κειμένου). Ποιες αλλαγές προκύπτουν στο ακόλουθο χωρίο: «**πρῶτον μὲν...ἐπιχειρῇ ποιεῖν τὴν πόλιν**». (μονάδες 6)

β. Να εντάξετε τον ρηματικό τύπο **ἔχειν** στον παρακάτω πίνακα και να συμπληρώσετε τους τύπους στους άλλους χρόνους, όπου υπάρχουν. (μονάδες 4)

Ενεστώτας	
Παρατατικός	
Μέλλοντας	
Αόριστος	
Παρακείμενος	
Υπερσυντέλικος	

Μονάδες 10

Γ4.

α. καλὸν γὰρ τὴν μὲν διάνοιαν προαιρεῖσθαι τὰ βέλτιστα, τὴν δὲ παιδείαν τὴν τοῦ ῥήτορος καὶ τὸν λόγον πείθειν τοὺς ἀκούοντας: Στην παραπάνω πρόταση αφού εντοπίσετε τα απαρέμφατα, να γράψετε το υποκείμενό τους. (μονάδες 6)

β. Οἶμαι τοίνυν ἅπαντας ἂν ὑμᾶς ὁμολογῆσαι: Να εντοπίσετε τον πλάγιο λόγο στην πρόταση και να τον τρέψετε σε ευθύ. (μονάδες 4)

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Δημοσθένης, Κατ' Αριστογείτονος Α, §§32-33

(έκδ. του Butcher, S.H. Οξφόρδη: Clarendon Press, 1907, ανατ. 1966)

Στον συγκεκριμένο λόγο ο ρήτορας αναφέρεται στη στάση του Αριστογείτονα απέναντι στους νόμους και γενικότερα στην ανηθικότητά του, που αποτελεί σοβαρή απειλή για την πόλη της Αθήνας.

Τί γὰρ οὗτος ὀκνήσειεν ἄν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνηκέστων ἢ δεινῶν, ἄνθρωπος μιὰρὸς καὶ πατρικῆς ἔχθρας πρὸς τὸν δῆμον ἀνάμεστος; Τίς δ' ἂν ἄλλος μᾶλλον, ὃ μὴ γένοιτο, ἀνατρέψειεν τὴν πόλιν, εἰ λάθοιτ' ἐξουσίας; Οὐχ ὁρᾷθ' ὅτι τῆς φύσεως αὐτοῦ καὶ πολιτείας οὐ λογισμὸς οὐδ' αἰδῶς οὐδεμία, ἀλλ' ἀπόνοι' ἡγεῖται, μᾶλλον δ' ὅλον ἔστ' ἀπόνοι' ἢ τούτου πολιτεία; Ἡ μέγιστον μὲν ἐστὶν αὐτῷ τῷ ἔχοντι κακόν, δεινὸν δὲ καὶ χαλεπὸν πᾶσι, πόλει δ' οὐκ ἀνεκτόν. Ὁ γὰρ ἀπονεννημένος ἅπας ἑαυτὸν μὲν προεῖται καὶ τὴν ἐκ λογιμοῦ σωτηρίαν, ἐκ δὲ τοῦ παραδόξου καὶ παραλόγου, ἐὰν ἄρα σωθῇ, σώζεται. Τίς ἂν οὖν εὖ φρονῶν αὐτὸν ἂν ἢ τὰ τῇ πατρίδι συμφέροντα ταύτῃ συνάψειεν; Τίς οὐκ ἂν εἰς ὅσον δυνατόν φεύγοι, καὶ τὸν ἔχοντα ταύτην ἐκποδῶν ποιήσαιο, ἵνα μηδ' ἄκων αὐτῇ ποτε περιπέσῃ; Οὐκ ἀπονοίας, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ὑπὲρ πατρίδος βουλευομένους δεῖ ζητεῖν ὅτῃ κοινωνήσουσιν, ἀλλὰ νοῦ καὶ φρενῶν ἀγαθῶν καὶ προνοίας πολλῆς. Ταῦτα μὲν γὰρ εἰς εὐδαιμονίαν ἄγει πάντας ἀνθρώπους, ἐκείνη δ' οἷ τοῦτον ἀπελθεῖν δεῖ.

ἀνήκεστος, -ον: ανίατος, αθεράπευτος

ἀπόνοια: παράνοια

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Τί γὰρ οὗτος ὀκνήσειεν ἄν, ...ἐὰν ἄρα σωθῇ, σώζεται**».

Μονάδες 20

Γ2. Για ποιους λόγους, κατά τον ρήτορα, είναι απαραίτητο η συμπεριφορά ενός ανθρώπου στο πλαίσιο της πόλης να χαρακτηρίζεται από σύνεση και λογική;

Μονάδες 10

Γ3.

α. «**Οὐχ ὁρᾷθ' ὅτι τῆς φύσεως αὐτοῦ καὶ πολιτείας οὐ λογισμὸς οὐδ' αἰδῶς οὐδεμία, ἀλλ' ἀπόνοι' ἡγεῖται**»: Να μεταφέρετε τα ρήματα του αποσπάσματος στο β' ενικό προστακτικής ίδιου χρόνου και φωνής. (μονάδες 4)

β. «Τίς ἂν οὖν εὖ φρονῶν αὐτὸν ἂν ἦ τὰ τῇ πατρίδι συμφέροντα ταύτῃ συνάψειεν;»: Να μεταφέρετε τις αντωνυμίες του αποσπάσματος στη δοτική πληθυντικού στο ίδιο γένος. (μονάδες 6)

Μονάδες 10

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου (μονάδες 6):

τῶν ἀνηκέστων: είναι στο

ἄκων: είναι στο

ζητεῖν: είναι στο

β. Τίς δ' ἂν ἄλλος μᾶλλον, ὃ μὴ γένοιτο, ἀνατρέψειεν τὴν πόλιν, εἰ λάβοιτ' ἐξουσίας; Να αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο και να τον μετατρέψετε, ώστε να δηλώνει το αντίθετο του πραγματικού. (μονάδες 4)

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφῶν, Ἑλληνικά, Βιβλίο 7, κεφ. 1, §§39-40

(έκδ. E.C. Marchant, Οξφόρδη: Clarendon Press, 1900, ανατ. 1968)

Το 367 π.Χ. οι ίδιες οι ελληνικές πόλεις έστειλαν αντιπροσώπους στον Πέρση βασιλιά επιδιώκοντας την περσική ανάμειξη στις ελληνικές υποθέσεις, ώστε μέσω της περσικής υποστήριξης, να κερδίσουν την ηγεμονία στον ελλαδικό χώρο. Ως αντιπρόσωπος της Θήβας στάλθηκε ο Πελοπίδας, που εξασφάλισε χρηματοδότηση της πόλης του από τους Πέρσες και τη συγγραφή της επιστολής για την οποία γίνεται λόγος και στο κείμενο.

Ὡς δὲ οἱ Θηβαῖοι συνεκάλεσαν ἀπὸ τῶν πόλεων ἀπασῶν ἀκουσομένους τῆς παρὰ βασιλέως ἐπιστολῆς, καὶ ὁ Πέρσης ὁ φέρων τὰ γράμματα δείξας τὴν βασιλέως σφραγίδα ἀνέγνω τὰ γεγραμμένα, οἱ μὲν Θηβαῖοι ὁμνῦναι ταῦτα ἐκέλευον βασιλεῖ καὶ ἑαυτοῖς τοὺς βουλομένους φίλους εἶναι, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν πόλεων ἀπεκρίναντο ὅτι οὐκ ὁμούμενοι ἀλλ' ἀκουσόμενοι πεμφθεῖσαν· εἰ δέ τι ὄρκων δέοιντο, πρὸς τὰς πόλεις πέμπειν ἐκέλευον. Ὁ μέντοι Ἀρκὰς Λυκομήδης καὶ τοῦτο ἔλεγεν, ὅτι οὐδὲ τὸν σύλλογον ἐν Θήβαις δέοι εἶναι, ἀλλ' ἔνθα ἂν ᾗ ὁ πόλεμος. Χαλεπαινόντων δ' αὐτῶ τῶν Θηβαίων καὶ λεγόντων ὡς διαφθείροι τὸ συμμαχικόν, οὐδ' εἰς τὸ συνέδριον ἤθελε καθίζειν, ἀλλ' ἀπιὼν ὥχετο, καὶ μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ ἐξ Ἀρκαδίας πρέσβεις. Ὡς δ' ἐν Θήβαις οὐκ ἠθέλησαν οἱ συνελθόντες ὁμόσαι, ἔπεμπον οἱ Θηβαῖοι πρέσβεις ἐπὶ τὰς πόλεις, ὁμνῦναι κελεύοντες ποιήσιν κατὰ τὰ βασιλέως γράμματα, νομίζοντες ὀκνήσιν μίαν ἐκάστην τῶν πόλεων ἀπεχθάνεσθαι ἅμα ἑαυτοῖς τε καὶ βασιλεῖ.

ὁ σύλλογος: η διάσκεψη

χαλεπαίνω τινί: οργίζομαι με κάποιον

διαφθείρω: καταστρέφω, διαλύω, αφανίζω, εξολοθρεύω

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Ὡς δὲ οἱ Θηβαῖοι,... πέμπειν ἐκέλευον».

Μονάδες 20

Γ2. Γιατί αποχώρησαν οι Αρκάδες αντιπρόσωποι από το συνέδριο μαζί με τον Λυκομήδη;

Μονάδες 10

Γ3.

α. Να γράψετε τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται (στην ίδια φωνή και διάθεση):

συνεκάλεσαν: γ' πληθυντικό μέλλοντα οριστικής

ἀνέγνω: γ' ενικό αορίστου ευκτικής

πεμφθείησαν: γ' ενικό παθητικού αορίστου υποτακτικής

(μονάδες 6)

β. Να μεταγράψετε τους παρακάτω γραμματικούς τύπους στον άλλο αριθμό: **βασιλεῖ, πρέσβεις.**

(μονάδες 4)

Μονάδες 10

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

τῆς ἐπιστολῆς: είναι στο

ὁμνύναι: είναι στο

αὐτῷ: είναι στο

(μονάδες 6)

β. «χαλεπαινόντων δ' αὐτῷ τῶν Θηβαίων καὶ λεγόντων ὡς διαφθείροι τὸ συμμαχικόν, ...»:

Στο παραπάνω απόσπασμα, να μετατρέψετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ.

(μονάδες 4)

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Κατὰ Ἀλκιβιάδου λιποταξίου, 1-3

(έκδ. W.R.M. Lamb, 1930. Lysias. Loeb Classical Library. Cambridge, MA: Harvard University Press· Λονδίνο: William Heinemann Ltd)

Ο Αλκιβιάδης ο νεώτερος κατηγορείται ότι κατατάχτηκε παράνομα στο ιππικό, ενώ είχε καταταγεί από τους αρχηγούς του πεζικού στους οπλίτες (395/4 π.Χ.) για να πολεμήσει στην Αλίαρτο της Βοιωτίας. Η κατάταξή του αυτή έγινε αυθαίρετα, χωρίς να έχει υποβληθεί στη νόμιμη διαδικασία ενώπιον των αρχόντων, λόγω της δειλίας του, καθώς όποιος κατατασσόταν στο ιππικό, γνώριζε ότι θα είναι ασφαλής, αφού οι Σπαρτιάτες δεν διέθεταν ισχυρό ιππικό ενώ το συμμαχικό βοιωτικό ιππικό ήταν πολυάριθμο και ξακουστό.

Ἦγοῦμαι μέν, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐδεμίαν ὑμᾶς ποθεῖν ἀκοῦσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλομένων Ἀλκιβιάδου κατηγορεῖν· τοιοῦτον γὰρ πολίτην ἑαυτὸν ἐξ ἀρχῆς παρέσχεν, ὥστε καὶ εἰ μή τις ἰδίᾳ ἀδικοῦμενος ὑπ' αὐτοῦ τυγχάνει, οὐδὲν ἥττον προσήκει ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων ἐχθρὸν αὐτὸν ἡγεῖσθαι. Οὐ γὰρ μικρὰ τὰ ἀμαρτήματα, οὐδὲ συγγνώμης ἄξια, οὐδ' ἐλπίδα παρέχοντα ὡς ἔσται τοῦ λοιποῦ βελτίων, ἀλλ' οὕτω πεπραγμένα καὶ εἰς τοσοῦτο κακίας ἀφιγμένα, ὥστ' ἐπ' ἐνίοις ὧν οὗτος φιλοτιμεῖται <καὶ> τοὺς ἐχθροὺς αἰσχύνεσθαι. Ἐγὼ μέντοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, καὶ πρότερον πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν διαφορᾶς ὑπαρχούσης, καὶ πάλαι τοῦτον πονηρὸν ἡγούμενος, καὶ νῦν ὑπ' αὐτοῦ πεπονθὼς κακῶς, πειράσομαι ὑπὲρ πάντων τῶν πεπραγμένων μεθ' ὑμῶν αὐτὸν τιμωρῆσασθαι. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων Ἀρχεστρατίδης ἱκανῶς κατηγόρησε· καὶ γὰρ τοὺς νόμους ἐπέδειξε καὶ μάρτυρας πάντων παρέσχετο· ὅσα δ' οὗτος παραλέλοιπεν, ἐγὼ καθ' ἕκαστον ὑμᾶς διδάξω.

ἐπιτηδεύματα: ασχολίες

ἐνιοι, αι, α: μερικοί, ἐς, ἀ

φιλοτιμοῦμαι: περηφανεύομαι

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «*Ἦγοῦμαι μέν,... ἡγεῖσθαι*».

Μονάδες 20

Γ2. Για ποιους προσωπικούς λόγους ο ρήτορας θα προσπαθήσει να τιμωρήσει τον Αλκιβιάδη με τη βοήθεια των δικαστών;

Μονάδες 10

Γ3.

α. Να γράψετε τους ζητούμενους ρηματικούς τύπους:

ἀκοῦσαι: γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα

παρέσχετο: β' ενικό προστακτικής στο χρόνο που βρίσκεται

πεπονθώς: γ' ενικό υποτακτικής αορίστου β'

(μονάδες 6)

β. Να μεταγράψετε τους παρακάτω γραμματικούς τύπους στον άλλο αριθμό: **βελτίων, τοσοῦτο.**

(μονάδες 4)

Μονάδες 10

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

ἀκοῦσαι: είναι στο

Ἀλκιβιάδου: είναι στο

ἀδικούμενος: είναι στο

ἐχθρόν: είναι στο

κακίας: είναι στο

διαφορᾶς: είναι στο

ὕπ' αὐτοῦ: είναι στο

(μονάδες 7)

β. «*Ἦγοῦμαι μέν, ὧ ἄνδρες δικασταί, οὐδεμίαν ὑμᾶς ποθεῖν ἀκοῦσαι πρόφασιν παρὰ τῶν βουλομένων Ἀλκιβιάδου κατηγορεῖν*»: Να αντικαταστήσετε την απαρεμφατική σύνταξη με δευτερεύουσα πρόταση την οποία θα εξαρτήσετε από το ρήμα «*λέγω*», αντί του ρήματος «*Ἦγοῦμαι*»: *Λέγω μέν, ὧ ἄνδρες δικασταί,...*

(μονάδες 3)

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλάτων, *Νόμοι*, 731d – 732b

(έκδ. J. Burnet, *Platonis opera*, vol. 5, Oxford: Clarendon Press, 1907. ανατ. 1967)

Οι *Νόμοι* είναι ο τελευταίος διάλογος που έγραψε ο Πλάτων, ο μοναδικός διάλογος στον οποίο δεν συμμετέχει ο Σωκράτης. Σε αυτόν συνδιαλέγονται τρεις ηλικιωμένοι άνδρες. Τον διάλογο, που εξελίσσεται στην Κρήτη, κατευθύνει ένας ανώνυμος Αθηναίος ξένος, ο οποίος επεσήμανε ότι οι πολίτες οφείλουν να συμπεριφέρονται με γνώμονα την αλήθεια, καθώς αυτή γεννά στην ψυχή την πίστη, τη δικαιοσύνη και την αποστροφή για την αδικία. Τόνισε εξάλλου ότι η αδικία προκύπτει από την αμάθεια και μπορεί να θεραπευτεί με τη διδασκαλία. Και συνεχίζει:

Πάντων δὲ μέγιστον κακῶν ἀνθρώποις τοῖς πολλοῖς ἔμφυτον ἐν ταῖς ψυχαῖς ἐστίν, οὗ πᾶς αὐτῷ συγγνώμην ἔχων ἀποφυγὴν οὐδεμίαν μηχανᾶται· τοῦτο δ' ἐστίν ὃ λέγουσιν ὡς φίλος αὐτῷ πᾶς ἄνθρωπος φύσει τέ ἐστίν καὶ ὀρθῶς ἔχει τὸ δεῖν εἶναι τοιούτον. Τὸ δὲ ἀληθεῖα γε πάντων ἀμαρτημάτων διὰ τὴν σφόδρα ἐαυτοῦ φιλίαν αἴτιον ἐκάστω γίνεται ἐκάστοτε. τυφλοῦται γὰρ περὶ τὸ φιλούμενον ὁ φιλῶν, ὥστε τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ καλὰ κακῶς κρίνει, τὸ αὐτοῦ πρὸ τοῦ ἀληθοῦς ἀεὶ τιμᾶν δεῖν ἡγούμενος· οὔτε γὰρ ἑαυτὸν οὔτε τὰ ἑαυτοῦ χρή τὸν γε μέγαν ἄνδρα ἐσόμενον στεργεῖν, ἀλλὰ τὰ δίκαια, ἐάντε παρ' αὐτῷ ἐάντε παρ' ἄλλῳ μᾶλλον πραττόμενα τυγχάνη. Ἐκ ταύτου δὲ ἀμαρτήματος τούτου καὶ τὸ τὴν ἀμαθίαν τὴν παρ' αὐτῷ δοκεῖν σοφίαν εἶναι γέγονε πᾶσιν· ὅθεν οὐκ εἰδότες ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδέν, οἰόμεθα τὰ πάντα εἰδέναι, οὐκ ἐπιτρέποντες δὲ ἄλλοις ἢ μὴ ἐπιστάμεθα πράττειν, ἀναγκαζόμεθα ἀμαρτάνειν αὐτοὶ πράττοντες.

ἐάντε ... ἐάντε: εἴτε ... εἴτε

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**τυφλοῦται γὰρ ... γέγονε πᾶσιν**».

Μονάδες 20

Γ2. Ποιο είναι, σύμφωνα με τον Αθηναίο, το αίτιο για όλα τα σφάλματα που διαπράττει κάθε άνθρωπος και ποιες οι συνέπειες στην καθημερινή συμπεριφορά του;

Μονάδες 10

Γ3.

α. Να γράψετε τους ζητούμενους ρηματικούς τύπους:

μηχανᾶται: απαρέμφατο στο χρόνο που βρίσκεται

φιλῶν: γ ενικό ευκτικής στο χρόνο που βρίσκεται

τυγχάνη: γ πληθυντικό της έγκλισης που βρίσκεται αορίστου β

(μονάδες 6)

β. **ὁ, ἑαυτοῦ:** Να αναγνωρίσετε το είδος των αντωνυμιών και να τις μεταγράψετε στον άλλο αριθμό.

(μονάδες 4)

Μονάδες 10

Γ4.

α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου:

κακῶν: είναι στο

πᾶς: είναι στο

τοιούτον: είναι στο

ἑαυτοῦ: είναι στο

στέργειν: είναι στο

πραττόμενα: είναι στο

σοφίαν: είναι στο

(μονάδες 7)

β. **«οὐκ ἐπιτρέποντες δὲ ἄλλοις ἅ μὴ ἐπιστάμεθα πράττειν, ἀναγκαζόμεθα ἁμαρτάνειν αὐτοὶ πράττοντες»:** Στην παραπάνω περίοδο λόγου να εντοπίσετε και να γράψετε τη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδα 1), να αναγνωρίσετε το είδος της (μονάδα 1) και να προσδιορίσετε τη συντακτική λειτουργία της (μονάδα 1).

(μονάδες 3)

Μονάδες 10